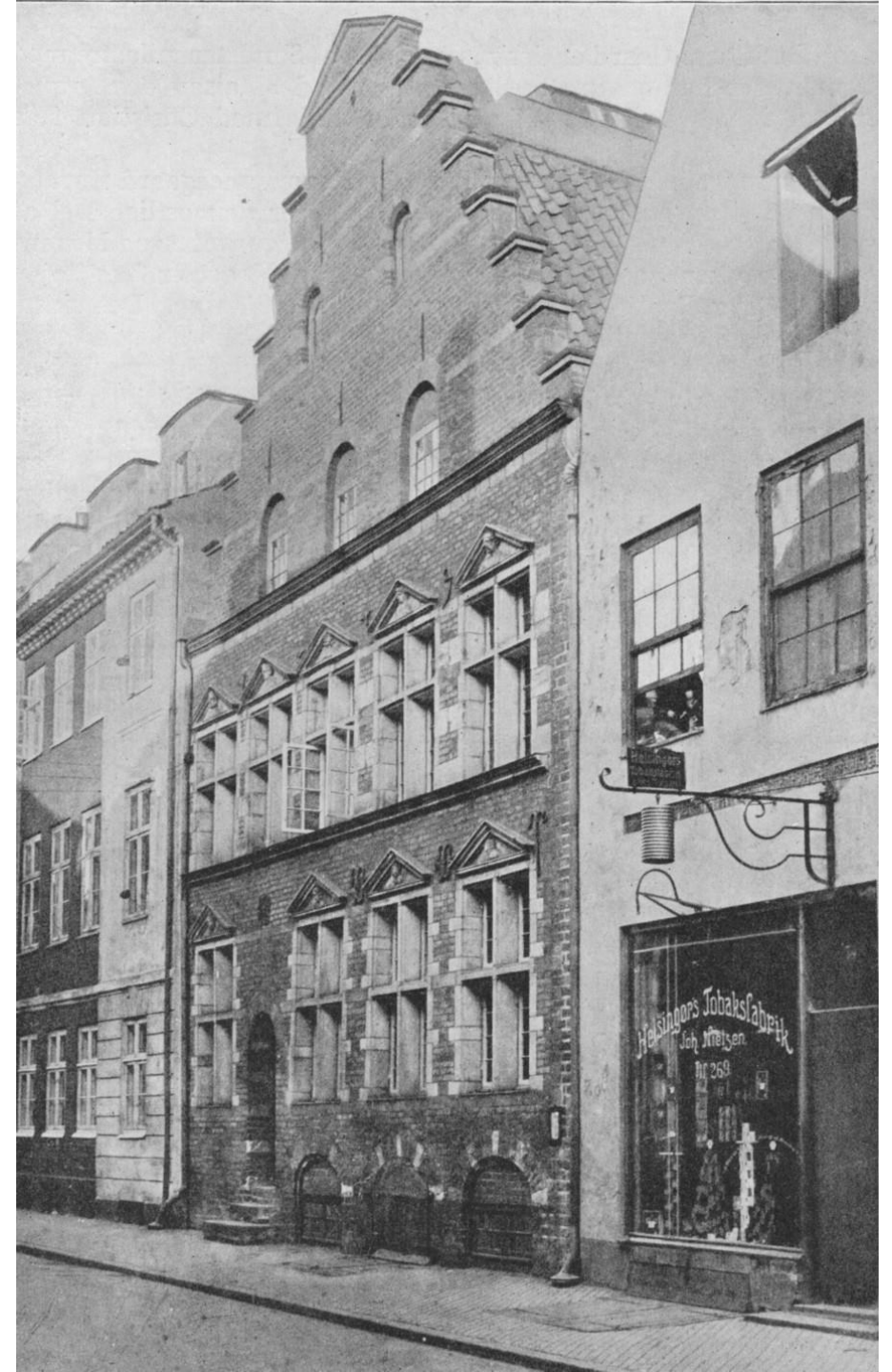

Ejendomshistorie

Michael Dupont

Hvorfor overhovedet lave ejendomshistorie?

Dyrlægerækken 27, 5350 Rynkeby

Hvad kan vi nå

- Matriklerne
- Matrikelkort og udskiftningskort
- Hvor findes ejendomsarkivalier?
- Udskrifter af matriklen 1844 (og 1863)
- Tingbøger på Arkivalieronline (indgangsmidler)
- Omskrevne tingbogsblade (indgangsmidler)
- Realregistre (indgangsmidler)
- Udtagne skødegenparter (fulde skøder)
- Skøde- og panteprotokoller (fulde skøder)
- Brandtaksationer
- Fæsteprotokoller (kun landet)
- Udskiftningsforretninger (kun landet)
- Tilbage til 1600-tallet (kun landet)
- Lensregnskaber (kun landet)

Matriklen 1844

- De ældre matrikler (1662, 1664 og 1688) blev ikke vedligeholdt, stort behov efter udskiftningen i slutningen af 1700-tallet (landsogne)
- Matriklen 1844 (landsogne) er gældende i dag
- Matriklen 1863 (købstæder) er gældende i dag
- Bruger litrering (bogstaver) til at vise udstykning
- Som udgangspunkt har matrikelnummer 3dc hørt under matrikelnummer 3 i 1844-matriklen

Oplysninger om matrikler på nettet

- Kan finde matrikelnummer ud fra adresse på <https://www.matriklen.dk/#/>, <https://nyt.ois.dk/> eller <https://bbr.dk/forside>
- Kan finde matrikelkort fra o. 1800 og frem på <https://historiskekort.dk/> → Ejerlav → vælg kort
- Krak har også matrikelkort

Eksempel: Stændertorvet 1,
Roskilde

Matrikelnummer ud fra adresse

Matriklen.dk

Nuværende matrikelkort Historisk matrikelkort

stændertorvet 1

Samlet fast ejendom
BFE-nr: 5304088

Jordstykke

Ejerlejligheder 0

Bygning på fremmed grund 0

Jordstykke

332 Roskilde Bygrunde
Roskilde Kommune (0265) Status: Gældende

Om jordstykket Sager Eksterne links

Matrikeloplysninger ⓘ

Matrikelnummer	Ejerlavnavn	Ejerlavskode
332	Roskilde Bygrunde	2000351

Arealer

Matrikelkort på nettet (<https://historiskekort.dk>)

FILTRÉR DIN SØGNING

roskilde bygrunde

Søg via Kort

∨ Dækningsområde

∨ Kortgrupper

∨ Kortværker

∨ Gældende

∨ Målestok

∨ Koordinater

matrikelkort

roskilde bygrunde

37 Resultater

Nulstil

Sorter efter: maalestok

Roskilde Jomfruklost...

1942 - 1996

Kortgruppe: matrikelkort

Kortværk: Original 2

Dækningsomr: Danmark

Målestok: 1:800

Roskilde Bygrunde

1882 - 1942

Kortgruppe: matrikelkort

Kortværk: Original 2

Dækningsomr: Danmark

Målestok: 1:800

Roskilde Bygrunde

1942 - 1996

Kortgruppe: matrikelkort

Kortværk: Original 2

Dækningsomr: Danmark

Målestok: 1:800

Roskilde Bygrunde

1942 - 1996

Kortgruppe: matrikelkort

Kortværk: Original 2

Dækningsomr: Danmark

Målestok: 1:800

Matrikelkort fra 1880

Matrikelkort på Krak

Udskiftningskort

- Udskiftningskort kan ligge i Geodatastyrelsen eller Rigsarkivet
- Udskiftningskort kan være brugt som forlæg for de tidligste matrikelkort (og på den måde have overlevet)

Eksempel: Drejø

FILTRÉR DIN SØGNING

drejød

Søg via Kort

- ▼ Dækningsområde
- ▼ Kortgrupper
- ▼ Kortværker
- ▼ Gældende
- ▼ Målestok
- ▼ Koordinater

DREJØ x MATRIKELKORT x

5 RESULTATER NULSTIL x SORTÉR EFTER: GAELDENDEFRA

DREJØ, SVENDBORG JORDER 1811 - 1855	DREJØ, SVENDBORG JORDER 1855 - 1901	DREJØ, SVENDBORG JORDER 1901 - 1955	DREJØ, SVENDBORG JORDER 1955 - 1992	DREJØ, SVENDBORG JORDER 1955 - 1992
KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT	KORTGRUPPE: MATRIKELKORT
KORTVÆRK: ORIGINAL 1	KORTVÆRK: ORIGINAL 2	KORTVÆRK: ORIGINAL 2	KORTVÆRK: ORIGINAL 2	KORTVÆRK: ORIGINAL 2
DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK	DÆKNINGSOMRÅDE: DANMARK
MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000	MÅLESTOK: 1:4000
ÅBN	ÅBN	ÅBN	ÅBN	ÅBN

Matrikel-arkivalier

- Scannede arkivalier <https://historiskekort.dk/> , bl.a. sogne- og herredskort, sogneprotokoller og hartkornsekstrakter ("Dokumenter")
- Oplyser om "nuværende matrikel hartkorn" (dvs. matriklen 1688)
- Oplyser om "ny matrikel hartkorn" (dvs. matriklen 1844)
- Udskrifter af matriklerne findes i Arkivalieronline (<https://www.rigsarkivet.dk/arkivalieronline/> - Ejendomme - Matrikler), lidt tilfældigt
- De originale matrikler er afleveret til Rigsarkivet i København og findes i Rentekammeret Danske Afdeling, Matrikelkontoret (1809-1848), samt i Matrikelkontoret (1848-1988)

Borup

Sogn

Godsets, Eierens og Brugerens Navn.	Det nuværende Matriculs Hartkorn								Jordernes Navne eller anden Benævnelse
	Privilegeret				Uprivilegeret				
	Ager og Engs		Skovskylld		Ager og Engs		Skovskylld		
Tdr.	Sk Fk Alb.	Tdr.	Sk Fk Alb.	Tdr.	Sk Fk Alb.	Tdr.	Sk Fk Alb.		
Lvensstrup Gods Bruger Peder Andersen						6 - 3 ¹⁵ / ₈			Den samlede Løst Gaardpl. og Lavn Hj og St B C D E F G H Iug Jug Kug Løst Løst Tømme
Bruger Lars Knudsen						6 - 3 ¹⁵ / ₈			Den samlede Løst Gaardpl. og Lavn Hj og St

Lammestrup By

53

Jordernes partielle geometriske Indhold. ☐ Alen.	Taxt imod 24	Jordernes geo- metriske Indhold summarisk efter Klasserne. ☐ Alen.	Taxt imod 24	Jordernes Indhold i redu- ceret Størrelse. ☐ Alen.	Nye Matri- culs- Num- mer.	Ny Matri- culs Hart- korn.			Loddernes Beskrivelse og andre Anmærkninger.
						Tdr.	Sk	Fk	
11900	21				1				fu med Quardogla spær i Byens pæntet Led nord vest for Byen. -
228000	8								
34500	8	11900	20+1	9920					
58200	7	83200	17	58930					
64300	8	218000	16	145330					
21700	11	51300	15	19560					
31700	13	31700	13	17170					
31300	15	21700	11	9950					
218000	16	38000	9	14250					
10000	9	326800	8	108930					
83200	17	58200	7	9700					
28000	9								
820800		820800		393740					
32830		32830		15750					
853630		853630		409490					
60 ¹³⁶³⁰ / ₁₄₀₄₀		60 ¹³⁶³⁰ / ₁₄₀₄₀							
					552				
					2				fu med Quardogla spær i Byens pæntet Led nord
11100	21								
28800	7								

Herred og Sogn.	Matri- cals Nummer	Eierens Navn.	Jordens Navn eller anden Bemærkelse.	Jordens geometriske Indhold. ☐ Aln.	Lagt ind på.	Jordens konstruete Indhold. ☐ Aln.	Fartseer.	Ejendommens Beliggenhed m. v.			
Asperis By	3	Peder Jacobson II 56	Jens N ^o 462 ^a Luch	309 24		309	Th. Et. St. No.	Blant			
				2	2	for beliggende Jord med Javel paa den tilhørende Lue af Qvalen, indbef. 4 Høge.					
	311		311	. . . 1/2							
	* - 2 ^{de} Høge tilh.	4	Clavis Knudsen II 55	Jens N ^o 462 ^c Luch	314 24					314	Lige
					2				2		
	* - 2 ^{de} Høge tilh.	5	Lars Knudsen II 54	Jens N ^o 462 ^b Luch	355 24					355	Lige
2					2						
* - 2 ^{de} Høge tilh.	357		357	. . . 1/2							

Hvor findes ejendomsarkivalier som realregistre og skøde- og panteprotokoller?

- -1919: Retsbetjenten (byfogeder, herredsfogeder og birkedommere)
- 1919-: Retskredsen
- Undtagelse -1805: landsting med tinglæsning af frit gods (adelige sædegårde og selvejendom)

Tingbøger i Arkivalieronline

- <https://www.rigsarkivet.dk/arkivalieronline/>
- Punktet "Ejendomme"
- Kaldes "Digitaliserede tingbøger"
- Skal kende retskredsen omkring 1990
- Under hver retskreds kan man finde ejerlav
- Under ejerlav finder man tingbøger (matrikelnr. fra-til)
- Kan indeholde henvisninger (bind + folio) til realregistre og skøde- og panteprotokoller før 1927

OBS

- Indeholder kun kortfattede oplysninger om ejerforhold og tinglæsninger, ikke dokumenters fulde ordlyd
- Dækker langt fra alle ejendomme tilbage til 1927 (og nogle oplysninger er langt ældre)
- Den tingbog, der er indscannet, er den seneste aktuelle, der blev brugt som grundlag for den elektroniske tingbog

Mest benyttede temaer

Kirkebøger

Her finder du kirkebøger fra Danmark samt oversøiske menigheder og feltpræster.

→

Folketællinger

Her finder du folketællinger fra Danmark, Dansk Vestindien samt tyske folketællingskort.

→

Lægdsruller

Her finder du kilder, som belyser soldaterudskrivningens historie i Danmark.

→

Skifter

Her finder du skifter fra hele landet.

→

Temaer A-K

Centraladministrationen

Her finder du kilder, som vedrører centraladministrationens historie.

Ejendomme

Her finder du kilder, som vedrører ejendomme, både huse og grunde.

→

Fængsler og forbedringsvæsen

Her finder du kilder, som belyser fængsler og forbedringsanstalters historie.

Navn	Beskrivelse	Læs mere om
Brandforsikring	Brandforsikringsprotokoller og -taksationsprotokoller. Forsikringsprotokollerne anvendes som register til taksationsprotokollerne. Taksationsprotokollerne beskriver den enkelte ejendoms udseende og kvalitet.	Læs her
Christian 5.s matrikel	Markbøgerne er lavet 1681-83. Indeholder opmåling af alle jorder i hver enkelt landsby med oplysninger om ejerforhold og jordernes bonitet (produktionsevne og -udbytte). Start med at kigge i arkivregistraturen billednummer 20-85 og find nummeret på det sogn, du er interesseret i. Vælg derefter nummeret i markbøgerne.	
Digitaliserede tingbøger	I de digitaliserede tingbøger finder du oplysninger om køb og salg af jord og ejendomme samt deklARATIONER og pantelån for perioden 1927-2000. BEMÆRK: Samlingen er meget stor og kan derfor tage lang tid at åbne, særligt i Internet Explorer.	Læs her
Kong Valdemars jordebog	Jordebogen er ført i perioden fra 1190 og frem til 1300. Den første deciderede matrikulering af Danmarks jordejendom med henblik på beskatning. Kong Valdemars jordebog blev i 1688 afløst af Christian 5.s matrikel. Se dansk præsentation på video Se engelsk præsentation på video Tilmeld dig Arkivalieronlines nyhedsbrev	
Matrikel for Århus købstads bygrunde	Ført i perioden 1845-1920. Matriklen er udarbejdet af landinspektør Jens Peter Rørholm (m.fl.).	
Matrikler	Baggrunden for matriklens opståen var ønsket om en retfærdig skattefordeling. Matrikuleringen dannede grundlaget for den efterfølgende påligning af ejendomsskat.	
Realregistre, skøde- og panteprotokoller	Realregistre er en slags indholdsfortegnelse til skøde- og panteprotokollerne. Indtil 1927 indeholder registrene datoer for adkomster, servitutter og pantehæftelser. Ordnet efter sogn, ejerlav (og matrikelnummer). I skøde og panteprotokollerne er der en kronologisk indførelse af adkomster, servitutter og pantehæftelser.	Læs her

Digitaliserede tingbøger

Arkiv	Indhold
Frederikshavn Civilret, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Hjørring Civilret, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Horsens Byret, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Kolding Civilret, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Københavns Byret, Tinglysningssafdeling	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Odense Byret 3. Afdeling, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Randers Byret, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Retten i Aabenraa, Tinglysningsskontoret i Åbenrå	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Retten i Assens, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)
Retten i Brædstrup, Tinglysningen	Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)

Digitaliserede tingbøger

Digitaliserede tingbøger (1927 - 2000)

Bognummer

Område

Ejerlav

Indhold

[210 Roskilde Bygrunde \(Intet ejerlav\) 1 - 210 Roskilde Bygrunde \(Intet ejerlav\) 100](#)

[211 Roskilde Bygrunde \(Intet ejerlav\) 101 - 211 Roskilde Bygrunde \(Intet ejerlav\) 125](#)

[212 Roskilde Bygrunde \(Intet ejerlav\) 126 - 212 Roskilde Bygrunde \(Intet ejerlav\) 164](#)

[213 Roskilde Bygrunde \(Intet ejerlav\) 165 - 213 Roskilde Bygrunde \(Intet ejerlav\) 210](#)

[214 Roskilde Bygrunde \(Intet ejerlav\) 211 - 214 Roskilde Bygrunde \(Intet ejerlav\) 239](#)

[215 Roskilde Bvgrunde \(Intet eierlav\) 240 - 215 Roskilde Bvgrunde \(Intet eierlav\) 298](#)

Matr. Nr. 332

Areal 2192 m²
~~Areal vej~~ m²

187

Karakter:

Akt: Skat

Nr

Ejerlav: Roskilde Bygrunde

Navn:

Matr. Nr.	Hartkorn				Bemærkninger	Nr.	Lyst: (Areal- mål)	I. Ejendomsret	Købsum (Ejendoms- skyld)	Bemærkninger
	Ta	Sk	Pl	And						
332			2 1/2		fra 10 65	1	1/4 1872	Skide til Roskilde		
							1/2 1872	<u>Hemmelige</u>		
Nr.	Lyst: (Areal- mål)	II. Brugsrettigheder, Servitutter og andre Byrder			Forandringer og Udslettelser					
1		Set. Lauritsen i Vaare underjoret bygrunde set Fredning i 1878 L. N. 137 1/2 1878 M. O.								
2	1/4 1872	dekl. ang. beting. 1/2 1872 gælder for lukning af af en Nødterftraa stalt i Skellet med Niabrødre Kloster.								
3	3/6 1878 1878 m. 17.	Byplan vedtaget								
4	1/4	dekl. ang. beting.								

Omskrevne tingbogsblade

- Tingbogsbladet kan være omskrevet (og mangle ældre oplysninger)
- De gamle – og udtagne – tingbogsblade kaldes ”omskrevne tingbogsblade”
- Skal bestilles i Daisy
- Findes i AO (men ikke alle)

Realregister (tingbogens forgænger)

- Findes i AO
- Hver ejendom har sit eget blad
- Som udgangspunkt matrikelnummerorden
- Indeholder henvisninger om udstykning, køb, pant og servitutter (dato, bind + folio)
- Udstykninger får første ledige side
- Indgangsmiddel: Matrikelregister (sogn + ejerlav + matrikelnummer → bind + folio)

Roskilde Byfoged: Realregister, 2. sæt

Adkomst.

N ^o	Folio.	Documenterne.	Anmærkninger.
1.	9/16.	Brev fra Rådmand J. Kallers fide til Rensende Jens Jørgensen Kallers, dateret 1 ^o Juli 1784, Gylden 5000.	3119 fide fra Rensende Jens Jørgensen Kallers, dateret 26 August 1785, Gylden 19 ^o Januari 1786, fide om Rensende Jens Jørgensen Kallers fide fra Rensende Jens Jørgensen Kallers.
2.	1/1528.	Udkast af Rensende Jens Jørgensen Kallers fide fra Rensende Jens Jørgensen Kallers, dateret 1 ^o Juli 1784, Gylden 5000.	
3.	19/557.	Brev fra Rensende Jens Jørgensen Kallers fide fra Rensende Jens Jørgensen Kallers, dateret 10 August 1785, Gylden 21 ^o Januari 1786, fide om Rensende Jens Jørgensen Kallers fide fra Rensende Jens Jørgensen Kallers.	Brev fra Rensende Jens Jørgensen Kallers fide fra Rensende Jens Jørgensen Kallers, dateret 23 Juli 1782. - Udkast af et Gylden 1000 fide fra Rensende Jens Jørgensen Kallers fide fra Rensende Jens Jørgensen Kallers, dateret 26 August 1785, Gylden 19 ^o Januari 1786, fide om Rensende Jens Jørgensen Kallers fide fra Rensende Jens Jørgensen Kallers.

Ejerrække

Roskilde Bygrunde, matr. 332

- -1785: Matthias Øvre
- 1785-1824: T. Møller
- 1824-1872: Jens Jørgensen Walløe
- 1872- : Roskilde Kommune

Udtagne skødegenparter

- Skøders fulde ordlyd
- Udtagne skødegenparter = genparter af skøde og servituddokumenter
- 1927-: Løsbladssystem i stedet for indbundne skøde- og panteprotokoller
- Udtagne skødegenparter 1927-1991 er afleveret (og i nogle tilfælde nyere)
- Udtagne skødegenparter 1992-2008 er ikke omfattet af Tinglysningsrettens scanninger

Hvad indeholder det

- Dokumenter udtages, når en ejendom handles, eller fordi et dokument udslettes i tingbogen (aflyst deklaration, indfriet pantebrev)
- Det er altså ikke længere gældende dokumenter (men servitutter nævnt i udtagne skøder kan stadig være gældende!)

Hvor og hvordan

- Arkivskaber: NN Ret
- Arkivserie : Genparter af skøde og servitutdokumenter
- 1927-1976: Ordnet efter ejerlav og matrikelnummer
- 1977- : Årgangsvis på udtagelsesår, derefter matrikelnummer (man skal altså vide, hvornår ejendommen blev handlet)

Arkivskaber eller arkivserie: ?

Arkivskaber: ?

Arkivserie: ?

Periode: - ?

Søg i Daisy

Der blev fundet **14** poster.

Side **1** af 1.

Fra ? **Til** **Arkivskaber** ?

1992 2006 Retten i Roskilde

1996 2007 Retten i Roskilde

1999 2007 Retten i Roskilde

1927 1976 Retten i Roskilde, Tinglysningen

Arkivserie ?

Genparter af skøder og
servituddokumenter

Genparter af skøder og
servituddokumenter

Genparter af skøder og
servituddokumenter

Genparter af skøder og
servituddokumenter

Genparter af skøder og

Skøde- og panteprotokoller

- Findes i AO
- Findes langt tilbage i tiden, især fra købstæderne (skøder indskrevet i tingbøger)
- 1737 påbudt selvstændige skøde- og panteprotokoller, men ofte først bevaret fra omkring 1800
- Kronologisk ført efter tinglysningsdato
- Indgangsmiddel: Realregister 1845-
- Indbundne bøger afskaffes 1927

"19/557" = Roskilde Byfoged: Skøde- og panteprotokol, bind 19, folio 557

Torsdag den 21de November 1872

Stenpællingst. 40 } Højecontract. Valfridstrøget, Dyrmas Alaa
 Taxa 50⁰⁰ } ria Lovise Vilhelmine Valløe, Projectorhund
 Malling. } Engelbrecht Valløe, Thora Alfrida Træsnikke
 Stenpællingst. 40 } Valløe og Overretsaufseer Johannes Hage
 Taxa 50⁰⁰ } Vilhelm Kristian Valløe, Alle af Højensvang
 Malling. } de som kunde og myndige Arvinger have over-
 taget Sættet best. etc. vore afbr. Frederik Frøen-
 rator stens Jørgensen Valløe af Bøedskied og tidligere afgaagne
 Hustru Brigitta Maria Valløe, fort selver, skjønde herved at
 vi ved nærværende Højecontract sælge og overdrage til Kristiane
 Jøhnsdatter Comminne den oi ifølge Actkonnit, den oantidig herom
 tilgaaende, tilhørende, og som værende ligger Raadstuehus tilhørende
 Rindom Mats. 250. med som tilhørende dertil hørende Poppinger
 og tilhørende Grund og Have - Sættet medfølger alle i Bygning-
 gerne værende murer- og træarbejde, Oppustningsrøtter, derimod
 Kalkelovne, vindmølledele, Olie og Ompfæring, de Brænde-
 seds Kæder, der forefindes. Drivhuus i Haven med Tilbehør
 smit alle i Haven værende Træer, Buske og Planter af enhver
 Art. - Overdragelsen er iøvrigt sket som følgende Vilkaar, i
 Rindom den 21de November 1872

L. 266
 = 1872
 * Jøhns i Forming
 med vedhæftede
 Act. Taxa 40.
 til Taxa 50⁰⁰ for
 om samlet Taxa
 af ialt 100⁰⁰.
 Malling
 * Jøhns i Forming
 med vedhæftede
 Act. Taxa 40 til Taxa
 50⁰⁰ for samlet
 Taxa af ialt 100⁰⁰.
 Malling
 O. 65

En smule om ejendomshistorie i København

Amagertorv 1904

Den nemme vej

- 1377-1728:
 - H.U. Ramsing: Københavns Ejendomme 1377-1728. Oversigt over Skøder og Adkomster (findes scannet i Slægtsforskernes Bibliotek)
 - Dog er Christianshavn, Sankt Annæ Øster og Sankt Annæ Vester Kvarterer ikke udgivet
- 1731-1965:
 - Vurderingsforretninger i forbindelse brandforsikring

Brandforsikring

Brandforsikring

- Brandforsikring sikrer ejerne mod brand
- Brandforsikringsprotokoller (henviser til brandtaksationsprotokollen)
- Brandtaksationsprotokoller = Vurderingsprotokoller (med beskrivelser af bygningerne)

Statsmonopol

- København: -1870
- Købstæderne: -1875
- Landbygninger: -1872
- Derfor: Kun med sikkerhed brandforsikringsarkivalier indtil 1870erne

Brandforsikring i København

- 1728 brænder København
- 1731 oprettes Københavns Brandforsikring
- Forsikringspligt 1795-1868
- Brandforsikringsarkivalier lagt på kvarter og matrikelnummer
- Arkivskaber: Københavns Brandforsikring
- Arkivserie: Vurderingsforretninger over ejendomme 1731-1965 (684 pk.)
- Vurderingsforretninger for de ejendomme, der brændte 1795, er pakket selvstændigt

Matrikelnummer

- Alle vurderingsforretninger vedr. et bestemt matrikelnummer ligger samlet ét sted
- Er ordnet efter 1806-matriklen (nuværende)
- Ses i folketællinger og Kraks Vejvisere
- Kan finde adresse og matrikelnummer på <https://slaegtsbibliotek.dk/samlinger/koebenhavn-jaevnfoerelsesregistre>
- Kan finde kvarter og matrikelnr. ud fra adresse på <https://www.matriklen.dk/#/>

Brandforsikring i købstæderne

- 1761 oprettes Den Almindelige Brandforsikring for Købstæder
- Brandforsikringspligt 1761-1875
- Forsikrings- og taksationsprotokoller på AO
- -1863: Brandforsikringen benyttede egne numre, jordebogsnumre, skattetakstnumre eller uofficielle matrikelnumre
- 1863: Købstæderne matrikuleres

Protokollerne

- Brandforsikringsprotokollen er ordnet efter:
Gadenavn
Forsikringsnummer og matrikelnummer
Nævner ejernavn + henvisning til brandtaksationsprotokollen
- Brandtaksationsprotokollen er ordnet efter:
Forretningsnummer (hovednummer) og undernummer (binummer)
Oplyser om bygninger, fag og formål

Brandforsikring

Amt

Arkiv

Indhold

+ [Arkivregistratur, Brandforsikringsarkivalier for købstæder og landbygninger indtil ca. 1872. Udgivet af Landsarkivet for Sjælland mm. 1967 \(1736 - 1965\)](#)

- [Brandforsikringsprotokol \(1801 - 1877\)](#)

[1801](#)

[1811 - 1827](#)

[1827 - 1837](#)

[1837 - 1847](#)

[1847 - 1866](#)

[1867 - 1877](#)

+ [Brandtaksationsprotokol \(1761 - 1935\)](#)

+ [Korrespondance vedrørende brandforsikring \(1815 - 1881\)](#)

Roskilde Rådstue: Brandforsikringsprotokol 1847-1866

Litra				Rode		
<i>Raadhusets Ende. Torvet.</i>						
Forsikrings-Nr.	Matrikuls-Nr.	Gade og Gær.	Nr. i Forsikrings-Protollen.	Bygningerne.	Special Forsikring.	General Forsikring.
					Solv. stor.	Solv. stor.
163	49	<i>Raadhuset</i>	45 1	<i>aa Gærd</i>	1800	140990
				<i>b Carner</i>	4500	
				<i>c Hjem</i>	800	
						13100
164	50	<i>Facciontorv</i>	45 2	<i>aa Gærd</i>	5700	
				<i>b Carner</i>	1800	
				<i>c Gærd</i>	1400	
				<i>d Gærd</i>	400	

Brandforsikring på landet

- 1792 oprettes Den Almindelige Brandforsikring for Landbygninger
- Ingen forsikringspligt!
- Forsikrings- og taksationsprotokoller for landbygninger og købstæder -1872 på AO
- 1761- kan almindelige landbygninger forsikres i stiftamtet eller amtets regi
- 1800 organiseret med lokale branddirektorater (herefter ensartet)

Protokollerne

- Brandforsikringsprotokollen er ordnet efter:
Sogn + stednavn (ejerlav)
Forsikringsnummer
Nævner ejernavn + henvisning til brandtaksationsprotokollen
- Brandtaksationsprotokollen er ordnet efter:
Løbenummer (forretningsnummer)
Oplyser om bygninger, fag og formål

Brandforsikring

Amt

Arkiv

Indhold

⊕ [Arkivregistratur, Brandforsikringsarkivalier for købstæder og landbygnir](#)

[Sjælland mm. 1967 \(1736 - 1965\)](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Alsted Herred \(1800 - 1857\)](#)

⊖ [Brandforsikringsprotokol for Ringsted Herred \(1800 - 1857\)](#)

[A 1800 - 1857](#)

[B 1800 - 1857](#)

[C 1830 - 1857](#)

[D 1840 - 1857](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Slagelse Herred \(1800 - 1857\)](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Vester Flakkebjerg Herred \(1823 - 1857\)](#)

⊕ [Brandforsikringsprotokol for Øster Flakkebjerg Herred \(1823 - 1857\)](#)

⊕ [Brandtaksationsprotokol for Alsted Herred \(Sorø Birk\) \(1800 - 1887\)](#)

⊕ [Brandtaksationsprotokol for Flakkebjerg Herred \(1800 - 1823\)](#)

⊕ [Brandtaksationsprotokol for Ringsted Herred \(1800 - 1942\)](#)

Eksempel: Sorø Amts Branddirektorat:

Forsikringsprotokol, Ringsted Herred 1800-1857, B

RIGSARKIVET

Branddirektoratet for Sorø Amt
Forsikringsprotokol,
Ringsted Herred
(1800 - 1857)

41/290

Orlov Sogn.

Forsikrings No.	Byens eller Stedets og Eieren's Navn.	No. i Læserations-Protokol-ten.	Bygninge r.	Special-Forsikrings Summa.	General-Forsikrings Summa.
58. 29	Langmoisgaard P. H. H. H. H. H. H. H. H. H. H. Godegaard.	1	Stromvej	185	185
30	Brøndagervej P. H. H. H. H. H. H. H. H. H.	1	Stromvej	450	450
			Stromvej	185	185

Fæsteprotokoller

Fæsteprotokoller (kun landet)

- 1719 påbudt at føre fæsteprotokol
- Har ofte navneregister
- Indeholder oplysninger om:
 - Udsteder (gods) og modtager (fæster)
 - Gårdens beliggenhed
 - Jordtilliggende i tønder hartkorn
 - Forrige fæster + evt. slægtskab
- Meget findes i AO
- Database på www.faesterogskifter.dk

Lerchenborg Gods: Fæsteprotokol 1738-1828

201.
Kattens Sogn Sørenstrup
gaardmanden Niels Jørgensen

Portalen som Olest etc: Givt vederlygh afsavn Med og Lof
for samvige og suumid Nøsten og Lof for til Niels Jørgensen
Lad Sørenstrup, ihud t gaard i Kattens Sogn Sørenstrup
Sogn, som Erik Pedersen siges onbond og prædiche, Givt
Curtus Jørgen Jørgen Vaakoy Kjeller af Gaardkonu og Lof
3/4 salt: Til Turlojning onbalt Fise og Duge Angsa let
Lijningu Niels Jørgen sin forbyrd og Lof i ynd Nøsten
Med Lof og ihud i forbyrd onbalt ihud
Lof og Lof og Lof ihud, Kattens Sogn Sørenstrup
Lof, som alle ihud ihud Lof ihud Lof ihud Lof
til Inventarium skal forbyrd, Givt Niels Jørgen sin
med Lof ihud ihud ihud ihud ihud ihud ihud ihud

Hvilket gods?

- Problem: Et gods kunne sagtens eje jord mange spredte steder
- Sjælland, Lolland-Falster: Michael Dupont: *Sognenøgle til skifteprotokoller fra private godser, institutioner, præstekald m.m. øst for Storebælt*, 2021 (Sjælland: Nørlit: Skifteprotokoller i ...)
- Fyn: Anne Riising: *Stednavneregister til godsejernes skifteprotokoller til 1850, 1983* (i AO)
- Nørrejylland: Bente S. Vestergaard: *Stedregister til Nørrejyske Godsarkiver*, 2000 (i AO)

Tilbage til 1600-tallet

- 1688-1844: Vigtigste statistiske kendetegn er *hartkornet* (jordens bonitet eller værdi), der ofte ikke ændrer sig i perioden
- -1688: Vigtigste statistiske kendetegn er *landgilden* (fæsterens årlige afgift), dens enkelte poster eller dens samlede sum omregnet i hartkorn

Matrikelbog nr. 1793 (Glostrup 1688)

Proprietarius.	N ^o .	Folio Hart Korn Extr:	Gammel Matricul Hart Korn.		Nye Matricul. Hart Korn.	
			Laaber. Skj.	per Alb.	Laaber. Skj.	per Alb.
<p style="font-size: 2em; font-family: cursive;">Glostrup Sogn og Pyl</p>						
Kongl. Maack	1	Panna Jørgensen	23	7.5	11.6	2.1
	2	Anders Christensen	29	7.22	11.1	1.5
Harron	3	Jens Andersen	25	9.22	11.2	1.2
		og Hans Andersen				
Frue, Niels	4	Anders Alling	26	8.22	10.7	3.2

Lensregnskaber (kun landet)

- Ca. 1610-1650: Hyppige skattemandtaller
- Sammenlignes mandtaller fra år til år, vil forskelle i regnskaberne fortælle om ændrede ejer- eller lejerforhold (ofte fast rækkefølge af skatteydere)
- Arkivskaber: Regnskaber 1559-1660
- Arkivserie : Lensregnskaber
- Findes i AO (under Regnskaber)

2
Rydborgs
slotz
Sandfals Register ma
den almindelige Post
sesat som i udgaff till
Sctj. Martinj An. 1625:

Dreigöe

Haab Stieson
 Haab Landwid, Nies maidon gm:
 Andert maidon Haab maidon gm:
 Kasunt's Landwid, Baudy, Zoson gm
 Staurig, Griston, Haab, Maidon
 Kasunt's Kasunt's Nies maidon
 Maad, Griston, Kasunt's Griston gm

Haab Zoson
 Kasunt's Griston
 Haab Maidon

Zoson maidon, Staurig, Nies
 Baudy, Griston, Nies, Nieson gm:
 Kasunt's Griston, For Griston gm:
 Nies, Zoson, For, Nieson gm
 Haab, Staurig, Maidon, Maidon, Zoson
 Haab, Maidon, Andert's Griston gm:

Haab, Staurig
 Haab, Nieson

tus similes

seruo

Julian

um

ter nam

se dch.

1772

Mandats Register Laa
den Jaabudne Lenge Sersart
att Högskoleu, som est bedaget
att Wdgiftuirs till Martinj

1632

Leßebünder

W. Minc. J. 17

Georg Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Georg Meißner

Deßau

Georg Meißner
Kasimir Meißner
Georg Meißner
Kasimir Meißner
Georg Meißner
Kasimir Meißner

Deßau

Georg Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner

Georg Meißner
Kasimir Meißner
Georg Meißner
Kasimir Meißner

Georg Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner

Leßebünder

W. Minc. J. 17

Georg Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner

Georg Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner

Georg Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner

Deßau

Georg Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner

Georg Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner

Georg Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner
Kasimir Meißner

Handwritten decorative initial 'L' in a highly stylized, calligraphic script.

Landskaps Register Paa
Junge Besættin aff Nyborg
Lefu til Martini 1636.

Skartem er oppbevort affter Curien aff
Kong. Mayest. Skarte brevff. Underlagendel
Sind som er til aflysning for det og foran
Landskaps affte tingd Landers

Papstbender

S. N. unctioe

Jand Andersson - N. 7. 9.
 Jand Janssen - N. 7. 9.
 Rasmus Dronning - N. 7. 9.
 Rasmus Lauridsen - N. 7. 9.
 Jand Rasmussen - N. 7. 9.

S. Schaae

Niels Hengensen - N. 7. 9.
 Rasmus Jørgensen - N. 7. 9.
 Jørg Nielsen - N. 7. 9.
 Anders Jansen - N. 7. 9.
 Nils Jansen - N. 7. 9.
 Jørg Nielsen - N. 7. 9.

U. reigoe

Jand Nielsen - N. 7. 9.
 Jand Lauridsen - N. 7. 9.
 Rasmus Lauridsen - N. 7. 9.
 Jørg Jørgensen - N. 7. 9.
 Rasmus Rasmussen - N. 7. 9.
 Rasmus Jansen - N. 7. 9.

Papstbender

Stenung Nielsen - N. 7. 9.
 Jørg Jansen - N. 7. 9.
 Rasmus Jansen - N. 7. 9.
 Niels Jørgen - N. 7. 9.
 Jand Jørgensen - N. 7. 9.
 Jand Lauridsen - N. 7. 9.
 Anders Lauridsen - N. 7. 9.

S. Schaae

Jand Lauridsen - N. 7. 9.
 Rasmus Lauridsen - N. 7. 9.
 Nils Lauridsen Rasmussen - N. 7. 9.
 Jand Lauridsen - N. 7. 9.
 Rasmus Jansen - N. 7. 9.
 Jørg Jørgensen - N. 7. 9.
 Rasmus Jansen - N. 7. 9.
 Nils Lauridsen - N. 7. 9.
 Anders Lauridsen - N. 7. 9.
 Jørg Lauridsen - N. 7. 9.
 Laurids Lauridsen - N. 7. 9.
 Jand Lauridsen - N. 7. 9.
 Laurids Lauridsen - N. 7. 9.

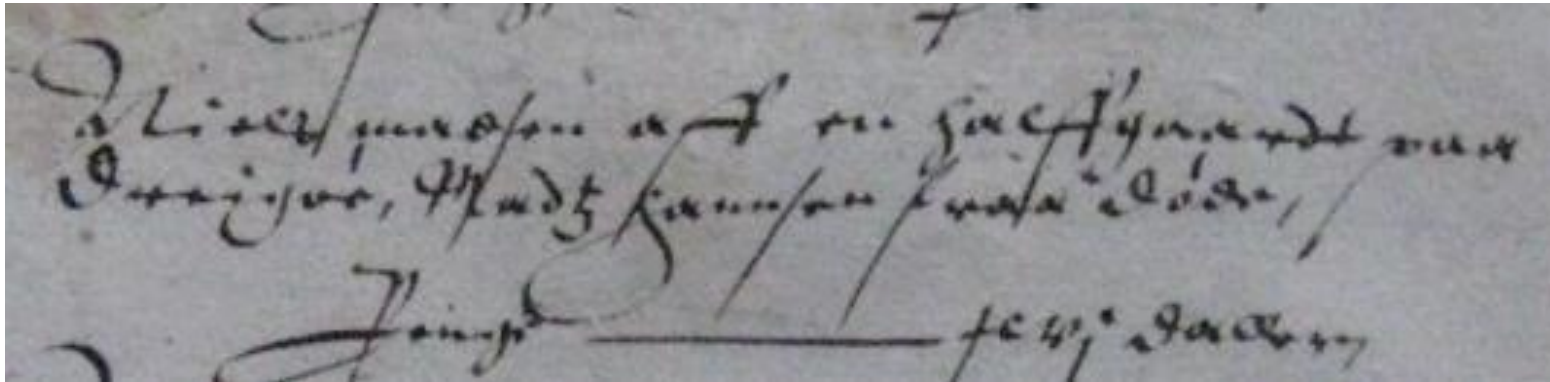
Laurids Lauridsen } N. 7. 9.
 Anders Lauridsen }
 Laurids Lauridsen }

Fæstere af krongods

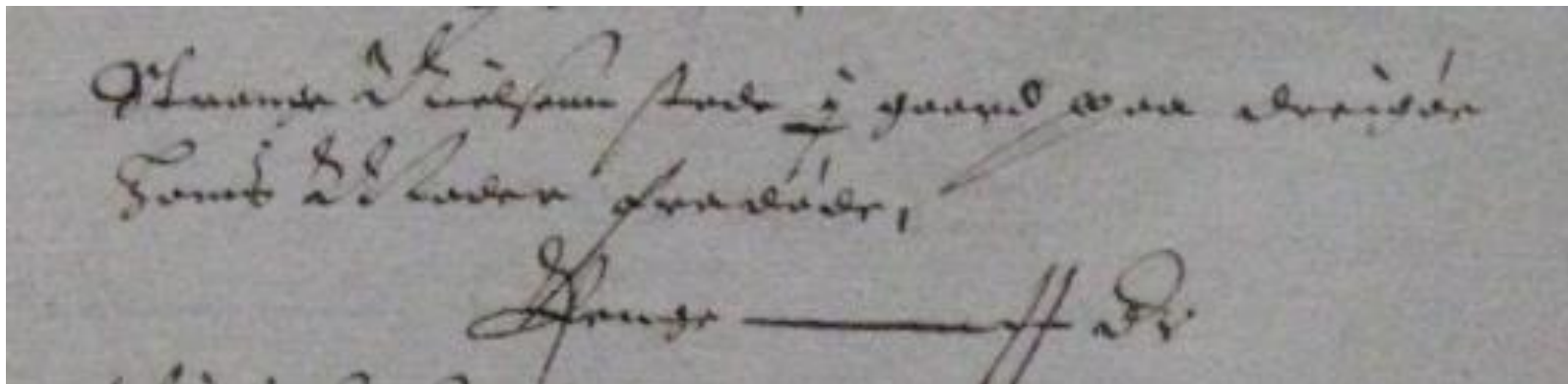
- Der betales stedsmaal, dvs. indfæstningsafgift
- Der betales husbondhold af selvejere, der køber en ejendom
- Oplysningerne findes i Regnskaberne (A)
- Kortfattet, men ofte detaljeret: Ny fæsters navn, gammel fæsters navn, relation mellem fæstere, årsag til fæstet, samt ny fæsters fødested (dog sjældent)

Drejø Sogn var krongods -1660

- Regnskab 1625-26, uvisse indtægter, stedsmål:

- Regnskab 1634-35, uvisse indtægter, stedsmål:

Spørgsmål?

Husk også:
Vejledningsvideoer
www.genealogi.dk